

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoE/6/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115212509
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Lukáč
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4115212509.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Advocate, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Pribinova 25, Bratislava IČO: 36 865 141, proti povinnej: R. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XX, D. S. D. R., o vymoženie sumy 101 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 19Er/483/2015-14 zo dňa 03. 09. 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 19Er/483/2015-14 zo dňa 03. 09. 2015 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 5 Občianskeho zákonníka.

Súd preskúmaním zmluvy o úvere a rozhodcovskej zmluvy zistil, že tieto zmluvy boli už vopred pripravené veriteľom pre veľký počet dlžníkov, a preto dlžník ani nemohol ovplyvniť ich obsah a zmluvné dojednania. Ďalej je vzhľadom na dátum uzatvorenia a čísla oboch týchto formulárových zmlúv zrejmé, že po uzatvorení zmluvy s povinnou bezprostredne nasledovalo aj uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy, v ktorej povinná musela súhlasiť s riešením prípadného sporu v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská zmluva bola veriteľom navrhnutá vopred, a teda ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu, ktorej podstatu spotrebiteľ nemohol ovplyvniť. Takto formulovanú zmluvu nemožno považovať za individuálne dojednanú. V čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy medzi účastníkmi neexistoval z uzavretej zmluvy spor. Takýmto spôsobom sa povinná vopred vzdala svojich práv uplatniť svoje nároky alebo brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Podľa názoru súdu je uzatvorenie Rozhodcovskej zmluvy, ako podmienky uzatvorenia zmluvy o úvere, ktorú oprávnený používa v prípadoch rovnakého druhu a neurčitého počtu, pre neurčitý okruh spotrebiteľov, neprijateľnou podmienkou. Samotná rozhodcovská zmluva umožňuje dlžníkovi obrátiť sa v spore s veriteľom na všeobecný súd, avšak toto právo je len formálne, pretože je obmedzené iba do doby, kým nepodá veriteľ návrh na prejednanie sporu na rozhodcovský súd. Rozhodcovskú zmluvu uzavretú medzi dodávateľom a spotrebiteľom, na podklade ktorej veriteľ iniciuje voči dlžníkovi rozhodcovské konanie a ktorá nebola dojednaná individuálne po vzniku sporu medzi účastníkmi zmluvy, súd prvého stupňa považuje za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve a z toho dôvodu za absolútne neplatnú, pretože poskytuje veriteľovi neprimeranú a nedôvodnú výhodu voči dlžníkovi spočívajúcu v tom, že môže vopred určiť súkromnoprávny subjekt, ktorý bude rozhodovať prípadný spor so spotrebiteľom a vylúčiť tak ochranu práv spotrebiteľa všeobecným súdom. V zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je takáto rozhodcovská zmluva

neplatná a teda bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora.

Na základe vyššie uvedených skutočností mal súd prvého stupňa za to, že boli splnené podmienky na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 písm. c) ods. 2 o rozhodcovskom konaní rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, tak že zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. Namietal, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, nakoľko prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok. Súd v prejednávanej veci na zistený skutkový stav aplikoval aj § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, z čoho mal oprávnený za preukázané, že súd na správne zistený skutkový stav nesprávne aplikoval právny predpis. Dodal, že súd v rámci preskúmvania materiálnej stránky nemôže preskúmvateľ samotné rozhodcovské konanie. Samotné ustanovenie, o ktoré sa súd opiera v napadnutom uznesení stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Zdôraznil, že postupom súdu v tejto veci dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Namietal ďalej, že došlo k neúplnému zisteniu skutkového stavu súdom prvého stupňa, pretože v niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval a tak zaťažil konanie vadou nedostatočného zisťovania skutkového stavu. Namietal ďalej s poukazom na § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, že za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, pričom cieľom tejto úpravy je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde si uplatnia svoje práva. V danej veci teda súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Na základe uvedeného preto oprávnený žiadal, aby súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj postup súdu prvého stupňa, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 OSP a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné ako vecne správne potvrdiť. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že oprávnený návrhom na vykonanie exekúcie spísaným do zápisnice pred súdnym exekútorom požiadal o vykonanie exekúcie voči povinnej. Za exekučný titul označil rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 07984/14 zo dňa 31. 10. 2014, zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., IČO: 35 922 761, Karloveské rameno 8, Bratislava. Súdny exekútor požiadal dňa 23. 04. 2015 Okresný súd Nitra o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej.

Následne súd prvého stupňa vydal napadnuté uznesenie.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a preto s poukazom na § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Podľa § 243d ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01. 01. 2015, na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v

rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

Osobitným predpisom v zmysle § 243d Exekučného poriadku je zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorého § 2 ods. 1, spotrebiteľským sporom je spor medzi dodávateľom (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka) a spotrebiteľom (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka) vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o rozhodcovskom konaní") v znení účinnom do 31. 12. 2014, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví: a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31. 12. 2014, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 69/2012 Z. z. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 69/2012 Z. z. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 69/2012 Z. z. spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 69/2012 Z. z. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 69/2012 Z. z. neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 69/2012 Z. z. zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal súd za preukázané, že záväzkový vzťah medzi oprávneným a povinnou založený na základe predkladanej zmluvy o úvere je záväzkovým vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda je potrebné ho posudzovať i v kontexte ustanovení o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Súd je toho názoru, že v danom prípade nie je možné formuláciu rozhodcovskej zmluvy považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu. Takto formulovaná rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Spotrebiteľovi je v danom prípade fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, keď oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti

spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy súd nepovažuje za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania. Oprávnený si tak v tomto smere dôkazné bremeno nespĺnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Nakoľko tieto podmienky neboli splnené a povinná nemala možnosť ovplyvniť ani obsah zmluvy o úvere, ani rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať rozhodcovskú zmluvu za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú zmluvu preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

Ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Pri preskúmaní toho či je preložené rozhodnutie vykonateľným exekučným titulom sa súd zameril najmä na zistenie, či bol predložený rozsudok vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné po formálnej a materiálnej stránke. S poukazom na uvedené skutočnosti súd zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Vzhľadom na to je možné vychádzať z toho, že ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.